

DÁVID Áron

Füstölő a Jászságból

A tavalyi évben, a jászsági közösségi régészet keretében működő fémdetektoros lelőhelyfelderítés során, egy kora Árpád-kori füstölő (tömjénező) töredékei láttak napvilágot Jászárokszállás határában. A dús ornamentikával rendelkező templomi kellék közeli párhuzama a Szeged-csorvai kegytárgy. A Jászságból több füstölő is előkerült, de azok a történelem során elvesztek, így a nemrég megtalált darab mind egyháztörténeti, mind művészettörténeti és régészeti szempontból is nagy jelentőséggel bír. Töredékekből áll és másodlagosan megégett, de formája így is kisserkeszthető.

ECSEDY István

„Mesék babszemei” – a kunhalmok és az őskori pásztorok történetei Kétségek és felismerések Szegedtől Szegedig

Amit szeretnék megmutatni, az a „furor sanctus” nagyszerűsége. Amikor megérzed, hogy már befogadott egy közösség, hogy társa lettél azoknak is, akikkel az életben nem, csak a könyvek lapjain találkoztál. Amikor az új tények, leletek, felismerések nem ellenkezésre, hanem megértésre készítetnek.

Nem a kutatásaim valamiféle eredményéről akarok elsősorban beszélni, nem is a korai sztyeppe pásztorok régészeti emlékeiről, hanem annak a felismeréséről, hogy ami Szegeden kezdődött, az igazából kincsek gyűjtése volt. Hogy akik ide jöttek, azok tényleg a „jobbik részt választották, ami nem vétetik el tőlük” (Lukács evangéliuma után szabadon).

EKE István

Késő vaskori temető Nemesrádón (Zala vármegye)

A tervezett M76-os számú autópályán próbafeltárásainak egyik kiemelkedő régészeti lelőhelye Nemesrádótól délre található. Itt a korábban ismert késő bronzkori település (halomsíros kultúra) mellett, a lelőhely keleti részén, egy késő vaskori kelta (La Tène B2) temető öt sírját tártuk fel.

Az egyik sírban egy fegyveres férfit temettek el. Az elhunyt mellett vaslándzsát, kardot és nagyobb méretű vaskést tártunk fel, a testet pajzzsal fedték le. A ruházatához tartozó fibulák is a sírba kerültek. A lábánál három edényt, illetve sertéshúsból készült ételt helyeztek el.

A harcos sírjától délre egy gazdagon felékszerezett nőt temettek el. Az elhunyt ruházatához hat bronz- és egy vasfibula tartozott, a nyakában egy bronzszemekből álló nyakláncot találtunk. A két kezén két-két bronz karperec, a lábain egy-egy öntött bronz lábperec volt. A sírban a nő fejénél egy, a lábánál két edényt találtunk, az edények mellett sertéscsontok kerültek elő.

A területen végzett magnetométeres felmérés alapján, a feltárt sírok mellett további temetkezések előfordulása valószínűsíthető.

FARKAS Csilla

Egy középső rézkori lelőhely Füzesabony határából

Pályám első önálló ásatása Füzesabony határában volt, alig 4 km-re attól a helytől, ahol 16 évesen először léptem régészeti kutatási területre. A pusztaszikszói rézkori körárok feltárásában, akkor még csetlő-botló középiskolásként vettem részt, tele lelkesedéssel és bizonytalankodással.

Az egyetem után Heves megyébe kerültem, Szabó János József régész mellé. Az M3-as autópálya nyomvonalán Füzesabony–Dormándi út keleti oldala nevű lelőhely kutatása volt az első önálló munkám. Több más korszak telepjelenségei mellett előkerült néhány rézkori objektum, többek között egy mélyebb gödör, vagy inkább kút, ahonnan több a Bodrogkeresztúr kultúrába tartozó egész edény került elő. Felmerül a kérdés, hogy vajon hasonló típusú tevékenységgel kapcsolatos ez a helyszín is, mint a pusztaszikszói? A kevés anyag nem ad rá egyértelmű választ, de fontos adat lehet a korszak megismerésében.

FELFÖLDI Szabolcs

A szegedi Régészeti Intézet/Tanszék kiadványai

1924-2024

A Kolozsvárról Szegedre költöző egyetemmel a dél-alföldi városba áthelyezett régészeti képzés nem csupán oktatási feladatokat látott el, de élénk tudományos műhelyként is funkcionált. Kézenfekvő volt, hogy a Pósta Béla által alapított és nemzetközi hírűvé vált kolozsvári *Dolgozatok* című folyóirat kövesse anyaintézményét, s így 1943-ig összesen 19 szám jelenjen meg az új, szegedi folyamban. Noha a második világháború elsöpörte a *Dolgozatokat*, majd magát a régészeti képzést is egy időre, a 60-as években újrainduló régészsképzés szükségszerűen maga után vonta annak igényét is, hogy a szegedi egyetem berkeiben zajló régészeti kutatásoknak nyilvánosságot biztosítsanak.